

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volitev v trgovinsko in obrtno zbornico kranjsko.

Trgovinska in obrtna zbornica je sicer strokovna organizacija trgovskega in obrtnega stanu, toda njen pomen je v političnem in v ekonomičnem oziru tako velik in njen vpliv sega tako globoko v gospodarsko življenje cele dežele, da je volitev splošnega pomena.

Nove volitve v trgovinsko in obrtno zbornico kranjsko se bodo vršile v kratkem. Reklamacijsko postopanje je bilo dne 5. marca končano in sedaj je vsak dan pričakovati razpisa volitev.

Pri letošnjih volitvah se bo volilo prvič po novem volilnem redu, iz katerega posnemamo naslednje najvažnejše določbe.

Trgovinska in obrtna zbornica ima 24 pravih udov, ki so razdeljeni na dva odseka, namreč na trgovinski odsek (10 članov) in na obrtni odsek (14 članov). Izmed zborničnih udov jih mora po zakonu prebivati v Ljubljani iz trgovinskega odseka 6, iz obrtnega odseka pa 8 članov, ostali pa smejo prebivati zunaj Ljubljane.

Trgovinski odsek se voli v treh, po visokosti davka določenih kategorijah, in sicer volijo:

v prvi kategoriji (veletrgovina) vsi tisti trgovci, ki plačujejo na leto vsaj 350 K ali več pridobnine;

v drugi kategoriji (srednja trgovina) vsi tisti trgovci, ki plačujejo na leto vsaj 30 K, a ne več kakor 350 K pridobnine;

v tretji kategoriji (mala trgovina) vsi tisti trgovci, ki plačujejo na leto 5 K, a ne več kakor 30 K pridobnine.

Prva volilna kategorija voli 2 uda, druga jih voli 4 in tretja tudi 4.

Obrtni odsek se voli tudi v treh kategorijah, in sicer volijo:

v prvi kategoriji (veleindustrija) tisti obrtniki, ki plačujejo na leto najmanj po 450 K pridobnine;

v drugi kategoriji (srednja in mala obrt) tisti obrtniki, ki plačujejo na leto vsaj 5 K, a ne več kakor 450 K;

v tretji kategoriji tega odseka volijo samo rudniški podjetniki, in sicer vsi brez razločka, ki plačujejo najmanj 5 K pridobnine.

Prva volilna kategorija voli dva uda, druga jih voli deset, tretja pa tudi dva.

Volitve vodi posebna ces. kralj. volilna komisija, kateri stoji na čelu od trgovinskega ministrstva v to določeni deželnovaladni referent dvorni svetnik dr. pl. Rüling.

Ker je v kratkem pričakovati razpisa, opozarjamo še na naslednje:

Volitev se vrši javno. Volilcu se daje na izvoljo, da voli ali ustno, ali da svoje može na glasovnici napisane osebno poda volilni komisiji, ali da s svojim imenom podpisano glavnico pošlje c. kr. volilni komisiji ter obenem odda, oziroma priloži izkaznico. Ta odposlatev se sme izvršiti po c. kr. pošti ali s posebnimi poslanci. Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dopošiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve. Tisti volilci, ki volijo tako, da dopošiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku poslati c. kr. volilni komisiji v Ljubljani.

Glasovnice, ki dospo pri c. kr. volilni komisiji potem, ko je bil določen rok že pretekel, se ne smejo nič več sprejemati.

Izkaznice, glasovnice itd. se pošiljajo volilni komisiji po pošti poštarine proste, ako imajo na adresi pristavek: »Trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani v volitvenih zadevah« (§ 22., odstavek 1 zakona o trgovinskih zbornicah).

Na določeni in volilcem naznanjeni dan izvrši volilna komisija glasovanje. Doposlane ali osebno oddane zaprte glasovnice odpre volilna komisija pred glasovanjem šele tedaj, ko je bilo osebno glasovanje že dokončano. Med tistimi, ki smejo izvoljeni biti v dotično volilno kategorijo (volilni razred), razsodi relativna večina glasov; kadar je po enoliku glasov, razsodi žreb, ki ga potegne kdo izmed

volilne komisije (§ 9. zakona o trgovinskih zbornicah).

Volilna komisija razsodi o veljavnosti volitev in uradno razglasi končnoveljavni posledek volitve.

S tem smo izpolnili svojo časnikarsko dolžnost in opozorili volilce — katerih utegne biti vseh skupaj približno 10000 — na bližajoče se volitve v najvažnejšo trgovsko in obrtno korporacijo. Dostavljamo še da so klerikalci razvili živahno agitacijo in da kakor si kdo postelje, tako tudi leži.

V Ljubljani, 10. marca. Nemški drž. jezik.

Schönerer in tovariši so spravili zopet nemški drž. jezik na tapet. Vse nemci vabijo člane nem. nacionalne in nem. liberalne stranke na sestanek, na katerem naj se določijo načela načrta zakona, ki naj bi se potem predložil drž. zboru. Nemško-liberalno glasilo »Leitm. Ztg.« pa piše, da je ta akcija nespametna, kajti sestanek brez določenega zakon. načrta nima smisla. Nemci še sami ne vedo, kaj naj bo to »nem. drž. jezik«. Načrta ni nobenega. Naj ga sestavi Schönerer! Gotovo pa je — piše list — da se tak predlog sploh ne sprejme v drž. zboru, ker ne dobi 2/3, večine in ga morejo onemogočiti samo Čehi z obstrukcijo. Treba je najprej rešiti narodno vprašanje na Češkem in Moravskem, no, tudi v drugih mešanih deželah. Brez sprave s Slovani je uvedeni nem. drž. jezika nemogoče. Mi pa pravimo, da se nem. drž. jezik zakonito sploh nikdar ne upelje, ker Slovani bi bili blazni, ako bi sami dali Nemcem v roko vrv, s katero se jim zadrigne vrat. Nem. drž. jezik bi bil smrt enakopravnosti v državah!

Razžaljeni češki časnikarji.

V budgetni razpravi je izrekel češki poslanec Rataj, da dobivajo nekateri češki listi vladne podpore iz dispozicijskega fonda. Njegovo sumničenje je obudilo splošno ogorčenje med češkimi časnikarji. Pozvali so Rataja po svojih odposlancih,

da pove vpricho poslancev ime podpirnega lista. Ker tega ni mogel, izdali so izdajatelj in odgovorni uredniki vseh čeških listov izjavo, v kateri zavračajo Ratajevo sumničenje z vso odločnostjo ter proglašajo isto za nečastno in ljudskega zastopnika nevredno dejanje. Obenem so sklenili, delovanje poslanca Rataja povse prezirati. Zadnjega se je poslancu najbolj bati, kajti stalo ga bo najbrže mandat za bodočnost.

K reformi katolicizma.

V Inomestu predava cerkveno pravo zelo verni profesor Wahrmond. Ko je v soboto omenil nekatere zastarele stvari v katoliški cerkvi, začeli so se dijaki katoliških zvez smejeti in sikati. Nato je začel profesor ognjevito obdelovati okorelost katoliškega konservatizma, posebno na Tirolskem ter katoliške dijaške zveze, ki se dajo na vrvi voditi od kmečkih zapeljivcev. Obenem je razvil svoj program o reformi katolicizma v znamenju svobode in napredka.

Vojna v Južni Afriki.

Zopet mirovna pogajanja! Kolikokrat so se že naznanila, a vselej se je izcimila raca. Ali to pot poročajo iz Londona, da se začne popolnoma resna mirovna pogajanja. Ker je Anglija izjavila, da se more pogajati radi miru le z generali, se vrši sedaj baje pod predsedstvom Steijna posvetovanje burskih voditeljev, pod kakšnimi pogoji naj bi se sklenil mir. Kitchenner ima že naročilo, da se pogajanj vdeleži. Poroča se tudi, da so mir ponudili vojujoči se Buri. Tudi ministrstvo se bavi že s temi predlogi. Listi trdijo, da je miroljubnost Burov sad fiaska, katerega je doživelo bursko poslaništvo pri vseh evropskih vladah in tudi v Ameriki. Pokaže se v kratkem, ali tudi ta poročila o miru niso le pobožna želja Angležev. Tudi sestanek Deweta, Steijna in Bothe pri Utrechtu naj bo dokaz, da hočejo Buri skleniti mir. Ali — čakajmo!

Najnovejše politične vesti.

Ministrski predsednik dr. Körber v Budimpešti. V soboto je

LISTEK.

Pred spovedjo.

Ruski spisal V. S. Lihačev.

»K sveti spovedi pojdem ... Odpusti mi!«

Te besede je rekla Ana Gavrilovna in obstala nekoliko korakov pred pisalno mizo, za katero je sedel njen mož; nato je stopila naprej, urno, skoraj skokoma, se je zgrudila na kolena, pobesila glavo in krčevito zaihtela.

Peter Jemeljanič je nagrbnil mračno čelo, se obrnil na stran ter spregovoril skozi zobe:

»Bog ti odpusti.«

»A ti? ... Kaj ti ne odpustiš?«

»Bog odpusti.«

Ana Gavrilovna je polagoma, z navidezno trudom vstala in ne dvignivši glave, kakor zločinka, krenila proti vratom. Peter Jemeljanič jo je spremljal s pozornim pogledom.

»Počakaj!«

Ana Gavrilovna se je stresla ter ne tako okamenela na mestu.

»Pojdi bliže!«

»Šla je.«

»Sedi!«

Sedla je.

»Povej ... kako je bilo ...«

Ana Gavrilovna je iznova vztrepetala še huje, prestrašeno pogledala moža ter si zakrila lice z rokami.

»Povej ... vse povej ...!«

Ona je molčala.

»Nočeš?«

»Ne morem!«

Nekoliko minut je trajalo molčanje. Ana Gavrilovna ni odtegnila rok z lic, a Peter Jemeljanič se je z mračnim pogledom oziral po sobani. Končno se je odločila; roke so ji onemoglo omahnile, v očeh se ji je pokazal zlokobni plamen.

»Vse moram povedati?« je vprašala z nenavadnim glasom, globokim in stisnjenim.

Mož jo je od strani nekako nemirno pogledal.

»Seveda vse. K sveti spovedi greš.«

Ana Gavrilovna je molčala le za trenutek, potem pa je začela:

»Ti si sam kriv ...«

Peter Jemeljanič se je zganil ...

»Nikakor, sedaj mi ne segaj v besedo«, je nadaljevala Ana Gavrilovna, »pusti me govoriti. Ti sam si kriv! Vzela sem te ne tako meni nič tebi nič, pa tudi ne iz dobičkarije. Do znorelosti vate nisem bila zaljubljena, to si vedel in tudi

nisi mogel glede tega varati se. Toda cenila sem te, spoštovala radi tvojega razuma, radi tvojih krepostij, — hotela sem biti tvoja zvesta žena. Toda ti nisi hotel. Ne samo, da mi nisi prišel naproti, marveč naravnost odpahnil si me — takoj odpahnil — s svojo hladnostjo. Toda o tej hladnosti ne govorim ... Ognjene ljubezni od tebe nisem pričakovala in je tudi nisem iskala ... v tej ne tiči sreča ... vsaj zame nikakor ... Meni je bilo treba duševne ljubezni — in te pri tebi nisem našla. Ti kakor bi mi dejal: to-le je tvoje, to-le pa moje; jaz bom sam za se in tudi ti bodi sama za-se! ... To sem torej doživela, na to se pripravljala? Mož in žena živita skupaj ... pa sta si tujca ... da, pravcata tujca. Čemu pa sta se vzela? Čemu se združila? Ti me nisi pustil k ničemur, — k ničemur, kar se je tikalo tvoje osebe. Tvoja služba, tvoje znanje, tvoji uspehi, nezgode, radosti, skrbi — vse to je bilo zame nekaj prepovedanega. Resnica je, tudi jaz sem mogla uživati v svobodo, nisi mi je kratil z ničimur ... Kolikokrat sem morala slišati besede: »Vi ste srečni, vaš mož je zlato«. Ugovarjala nisem in tudi nisem mogla ugovarjati ... Toda to mi je bila le slaba tolažba: saj zlato ne greje! ... Dolgo se nisem mogla s tem spoprijazniti ... ali se še spomi-

njaš? Večkrat sem poskušala pogledati v tvoje svetišče. Toda ti si ga čuval ... oh, kako čuval! A mene nisi iskal ... Med tem sem ga srečala ... Saj si ga ti sam pripeljal, prosil me, nežno občeovati z njim, potolažiti in obodriti ga, češ, da je to nesrečen človek, da je mnogo pretrpel ... Da, mnogo pretrpel — več nego jaz ... Izpočetka, ko mi je povedal svoje dogodbe, mi je nekoliko odleglo ... da, zdelo se mi je, da se nimam nad ničemur pritoževati. Njega je prevarila žena — žena, katero je skoro oboževal ... Toda ni ga varala tako, kakor jaz tebe. Resnica, dala sem se zavesti — toda moje varanje ni trajalo dolgo; takoj sem prišla k tebi ter priznala vse. Ona pa ga je varala od dne do dne, od leta do leta — ves čas, dokler je z njim živela, dokler se ni izdala sama, z lastno neprevidezostjo. Ta-le historija ... je vse odločila, vse povzročila ... Vendar nikakor ... ne historija! Marveč ti ... Ti! ti! Dasiravno mi je nekoliko odleglo — toda zgolj izpočetka. Potem ... potem je šlo zopet vse po starem. On je trpel več, jaz manj, a vendar sva trpela oba; oba naju je nekaj morilo, nekam vleklo ... A kako se je to zgodilo, že sama ne vem. Niti takrat nisem mislila na nič, a tudi sedaj se ničesar ne spominjam. Nekak čar, megla, mrak ... A to je vse ...« (Konec prih.)

sprejel cesar v Budimpešti Körberja, ki je imel potem posvetovanje z ogrskim ministrskim predsednikom Szellom zaradi carinskega tarifa, kvotne deputacije in volitev v delegacije. V nekaterih prepornih točkah sta se zjedini. — Proti šolanju v tujini je izdalo prusko zborniško sodišče prepoved. Starši, ki ne dajo svojih otrok obligatoričnemu pouku v pruske šole, so kaznjivi. — Bruseljski sladkorni pogodbi pristopijo najbrže tudi ameriške Zedinjene države, ki so voljne odpraviti tudi carino na sladkor. — K manevrom ruskega brodomarstva je povabil car nemškega cesarja Viljema. — Oblednita srbskega kraljevstva se je praznovala dne 7. t. m. Belgrad je bil razsvetljen in ljudstvo je prirejalo kraljevi dvojici viharne ovacije. — Med Avstrijo in Severno Ameriko se vrše pogajanja za ustanovitev poslatništva na Dunaju in v Washingtonu. — Zopet vstaja na Kitajskem? V pokrajini Kvangsi so napadli vstajni garnizijo Kaičau, jo premagali ter osvobodili ujetnike, ki so se jim pridružili. — Štrajk italijanskih železničarjev se ne bo vršil, ker so se dosegla sporazumljenja med vlado, železničarji in železniškimi družbami. — Podaljšanje vladanja na Španskem. Govori se, da hoče kraljica obdržati še dve leti vladarsko žezlo, češ, da je kralj Alfonz vendar še premlad. — Cecil Rhodes leži za smrt bolan.

Dopisi.

Z Gorenjskega. Odgovor na odprto pismo v »Slovenca« št. 42, na katerem so podpisani gospodje Jakov Mesar, Janez Legat, Lovrenc Baloh, Jakob Vovk, Janez Pšenica, Jožef Vovk, posestniki na Jesenicah, Jože Pikon z Dobrave in Anton Kržišnek, župan z Breznice. V vaših trditvah se zrcali tista »kunjstna« katoliška podlaga, na kateri stojite. Čudno se vidi, da odgovarjate g. Šraju na odprto pismo, ki je bilo tiskano v »Slovenskem Narodu«, saj vam je vendar po vašem krščansko katoliškem prepričanju pod grehom prepovedano »Narod« berete. Zakaj pa moje liberalne opazke niste navedli, narejene na zaupnem shodu 24. novembra 1901? Na Jesenicah so se napravile peticije, katere so se poslane raznim županstvom ali občinskimi odborom v sklepanje, da bi se občine zavezale, koliko dvouprežnih voz lahko dajo, da se jim da hlev kakor temu poljskemu židu. Vožne cene pa ta katoliški shod ni nič navedel! Moja pismena opazka je bila, da tako neumne peticije jaz ne morem predložiti našemu občinskemu odboru v sklepanje, ker je v prvi vrsti le potreba, da se domačini zedinijo za kako podvzetje, česar jim pa nikdo ne zabranjuje. Potem je isti shod sklenil, peticija naj bi se poslala vrlemu g. poslancu Pogačniku. Moja opazka je zopet, da nam je dobro znano, da, ko se začne vsa proga graditi, bode dosti zaslužka za vsakega, kdor se bode le hotel potruditi, potem pa bi se zopet na katoliški podlagi trdilo, da je kateremu kaj pripomogel »vrli« poslanec Pogačnik. To se pravi kmetom pesek v oči metati. Moja liberalna opazka je dalje: potrudite se, da boste kako delo dobro podvzeli, ker le tako je mogoče, dobro zaslužiti, brez cene in samo za hlev pa domači ne bodo hoteli voziti. V svojem odgovoru pravite, da so se razmere pri predoru obravnavale v državnem zboru. Prosim, pojasnite, gospod poslanec Pogačnik, kako je s tem tujim židovskim podvzetnikom? Ali je res, da imamo mi pred kakim Poljakom kako od ministrstva obvezno prednost? Mi smo namreč mnjenja, da se u ministrstvu na Dunaju tolmači stvar tako, da velja za domačina vsak avstrijski državljani, tako da smo pri ministrstvu v tej zadevi s Poljakom jednaki. To je vsekakor potrebno domačim posestnikom odkrito pojasniti. V odgovoru trdite, da bo ta poljski žid moral pobrati kopita, ker so mu zarubili 14 konj, in za ta uspeh da se gotovo nimate zahvaliti »Slovenskemu Narodu«. To veselje vam prav radi prepuštim, ker na katoliški podlagi so vsi klerikalci že pozabili nauk: ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Liberalci smo tudi prepričani, da bi vi g. Šraju privoščili isto usodo. Taka podvzetja vam prav radi prepuščamo brez ugovora; mi liberalci

prav dobro vemo, da bomo imeli vsi, kdor se bo le hotel potruditi, dosti zaslužka brez Pogačnika in brez Sinkovcev in Škerjancev. V odgovoru pravite, da ste zadevo v pravi tir spravili. To je prav smešno, ko bode zopet zima, bo pa zopet iz tira. Na svidenje pri predoru!

J. Petercel,
liberalni župan.

Iz Kozjega. Dr. Jankovič, dovolite mi nekoliko odgovora na vaš pamflet v »Slovenca«, v kolikor se isti tiče moje osebe. Vi govorite o dopisniku, ki vam je predlanskim nadel naslov »dr. Častnabeseda«, da Vas je s tem sumnil, da ste svojo častno besedo prelomili, ki ste jo dali v zagotovilo, da niste pisali nekega dopisa. Tisti dopisnik sem jaz, saj ste me radi tega pred celjsko poroto tožili. Meni ste tudi dali častno besedo, da dopisa v »Slovenca« niste vi pisali (česar jaz nikdar trdim nisem, nasprotno sem le Tomažiča označil kot dopisnika) in da tudi v zvezi niste s tistim dopisom. Ko se je v dopisu omenjeni razgovor vršil, ste bili Vi edini klerikalec med navzočimi, Vi ste se vedno vozili na Pilštanj k prijatelju Markotu praviti mu razne novice in v drugem dopisu — katerega ste pisali Vi — govorite tudi o pričah, ki so na lastna ušesa slišale spoznavanje liberalne vere itd. Ko je prišlo do tožbe proti »Slovenca« radi teh dopisov, ste vi od tožbe proti meni radi »častne besede« brez pogojno odstopili ter mi še plačali troške, ki sem jih imel, ko sem se šel v Celje kot obtoženec zagovarjat. Kaj se pač sme iz vsega tega sklepati?! — Sicer pa vam takrat, ko sem vas v »Domovini« krstil za »dr. Častnabesedo«, res nisem hotel očitati, da ste svojo častno besedo prelomili; hotel sem le reči, da imate za vsako malenkost takoj častno besedo na jeziku. Pozneje sem pa bil o nasprotnem prepričan, kar sem vam v javni gostilni v obraz in po časopisih tudi povedal, — pa Vi me niste tožili. Laž je torej, da smo se prepričali o Vaši nekrivdi. Po kaki pravici nam torej očitajte geslo: Calumniare audacter, semper aliquid haeret?! To je pač klerikalno geslo, a naše nikdar. — Očitajte mi tudi, da sem bil radi častikraje obsojen na štirinajst dni zapore, poostrenega s postom. Povejte mi no, koliko dni se bode moral postiti, kajti iz sodbe to ni razvidno. Povem vam, niti en dan ne! Morda pa Vi bolj veste? — Dobro vam je tudi znano, kakor sploh vsem Kozjanom, da nisem svojemu nasprotniku niti trohice časti kradel. Zakaj ga pa skoraj vse ignorira — še celo Vi in g. dr. Barle?! Menda ni zastoj čez vaju zabavljal, češ, da ga še pogledala nista. Toda to je postranska stvar. Jaz bi se bil lahko rešil, če bi bil oddal častno izjavo, da ni resnica, kar sem trdil.

Ker pa vedno vem, kaj delam in se v ničemer ne prenamagam, zato tudi te izjave nisem hotel oddati, ponudil pa sem dokaz resnice. Kako je bilo potem, se lahko prepričate, če pazno preštudirate dotični kazenski akt, posebno pa svojo izjavo in izjave drugih nasprotnih prič. — Moje geslo je torej bilo: rajši nezaslužen kazni, kakor sramoten preključ. — A kako delate Vi? Poprej si jezik brusite na vse pretege, ko pa pride do tožbe, zlezete pod klop in prosite milo odpuščanja, vrhu tega pa plačate globo, ker veste, da niste resnice govorili. — Tudi omike nam ni treba predbacivati. Ali še veste, kakšna je naša »akademikna« omika? Brez vsakega poudarka ste me v svoji pijanosti v gostilni opetovano imenovali »smrkovca«, a ni še preteklo pet minut, ste me že »zgrevano« prosili odpuščanja, ker ste se z bali tožbe! Kje je bil tedaj vaš »rezervni častnik«?! — Toliko glede moje osebe, od drugih bodete že tudi zaslužen plačilo prejeli. V mojem hlevu ste res prokleto malo našli, a vsejedno se vam zahvaljujem za kidanje, kajti ves gnoj zmetali ste le na sebe. Si tacuisses...!

Josip Cilenšek.

Izpred sodišča.

Cigan Held obsojen. Na cesti blizu Krke je bil 9. januarja leta 1899. napaden in umorjen posestnik Martin Novljan iz Krke. Vedelo se je pač, da je

ta umor izvršilo več oseb in sicer cigani, dva moža in jedna ženska, ali orodnikom se je posrežilo dobiti samo enega teh tolovajev v roko in sicer cigana Simona Helda, ki je bil potem v Novem mestu tudi obsojen in obesen. Lani se je posrežilo vjeti Simonovega tolovajskega tovariša v osebi Gašparja Helda. Obravnava, ki je bila prav dolgočasna in nezanimiva, je izkazala obtoženčovo krivdo in je bil Gašpar Held obsojen na do smrtne ječe.

Čast je kradel... Pred porotnim sodiščem v Celovcu se je vršila te dni zanimiva obravnava zaradi častikraje. Umeje se skoro samo ob sebi, da je bil toženec — duhovnik. Mestni kaplan celovški, Alojzij Schader je urednik klerikalnega lista »Kärntner Landbote« ter je v tem listu izdajatelja »Allg. Bauernzeitung« Rudolfa Bertschingerja žalil s tem, da mu je očitel laž in obklevanje. Pri obravnavi se je kaplan zvijal, češ, da ni tožitelju osebno ničesar očitel, nego samo listu, a pomagalo ni nič. Kaplan je bil obsojen na 400 kron globe in povrnitev stroškov ter mora na lastne stroške priobčiti sodbo v dveh časopisih.

Naj pridejo mali k meni... Minuli petek je stal pred jednim dunajskim okr. sodiščem duhovnik, katerega moramo tudi mi pokazati čitateljem. Ta duhovnik je katehet Ivan Jungbauer, 61 let star mož, ki je bil že dvakrat obsojen, ker je otroke v šoli na brutalen način pretepal. Aprila meseca m. l. je v ljudski šoli XVI. okraja 10letnega učenca Franceta Gussa tako barbarično naklestil in suval ob zid, da je otrok 52 dni v bolnišnici ležal in da so morali na njem izvršiti dve smrtonosni operaciji. Pop je bil od sodnika obsojen na 100 K globe in na plačilo 1000 K za bolečine. Žalostno je dejstvo, da imajo nekateri sodniki še predsodke glede duhovništva in da ne utaknejo takega duhovnika ljubezni za par mesecev v luknjo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. marca.

Osebnosti. Stavbni pristav g. Ivan Pacak je dodeljen okrajnemu glavarstvu v Novem mestu. — Poštna praktikanta g. Fr. Ogrizek v Trstu in Josip Mogolič v Št. Petru na Krasu sta imenovana za poštna asistenta.

Ne bodite šalobarde! »Edinost« je ponosna na brzojavko, katero je poslal ljubljanski župan papežu ob priliki zadnjega jubileja. V Ljubljani je večina meščanstva to brzojavko imela za to, kar je bila, za čin kurtoazije, proti kojemu nikdo nič imeti ne more. »Edinost« pa je sedaj za to brzojavko staknila »službo slovenski domovini« ter meni, da bi se omenjeni čestitki s ponosom bili pridružili vsi prejšnji redaktarji našega lista. V kolikor se tiče kurtoazije, mogoče, v kolikor pa se tiče »službe slovenski domovini«, gotovo ne. Kar pa tržaška teta pri ti priliki piše o papežu Leonu, je bizantinizem najgrše vrste. Prišlo je dandanes v navado, pisati o velikem Leonu, ali o družem jednakem. Vse je sila pretirano, nekako tako, kakor če se je po želji sedanjega nemškega cesarja pridejal pokojnemu staremu Viljemu naslov »veliki«. Tam je germanska pretiranost, tu je pa ultramontanska pretiranost. Papež Leo XIII. je sicer previden mož, ima svoje zasluge, ali, če je bil mesto njega izvoljen kak drug kardinal papežem, bi cerkev stala dandanes ravno tam, kjer sedaj stoji! Torej ne bodite šalobarde in ne obračajte se nasproti papežu kakor kitajski kuli, ki pade vsikdar na trebuh, kadar vidi svojega mandarina! Vse kar je prav! Tista s sladkimi slinami pomešana lojalnost, ki se cedi od ponižnosti in pokvarjenega patosa, nam pa bo zoperna, naj se že tiče cesarja ali pa papeža. In to se nam vidi slovensko! »Edinost« pa se vzlic temu s svojim trebuhom lahko po prahu valja; to je njena stvar; ali da bi vsak drugi, ki se ž njo po prahu ne valja, radi tega ne bil Slovenec, k temu mnenju se nečemo nikdar pokoriti, brez ozira na to, da je papežev Rim od nekdanj bil središče najkru-tejše reakcije, da je stoletja in stoletja moril in davil najboljše duhove, in da je pri vsaki priliki in povsod zaviral napredek človeštva. In še danes bi ta Rim vse to počenjal, samo da bi mogel! Če se torej »naprednjak« pred papeževim umom odkriva, vidi se nam tako, kakor bi se odkrivali potomci pred kolesom, s katerim so se njegovim prednikom kosti trle. Ali o tem se z »Edinostjo« prepričati, bilo bi brezvspešno delo! Tudi ni vredno! Nam itak ni na tem, kaj ta ali ona tercijalka

o nas misli! Ali na trebuhu tudi pred rimskim papežem ne bomo ležali!

— Pridiga jezuitov. Dne 2. t. m. je imel v Vodnjanu v Istri laški jezuit P. G. Colcon iz Benetk postno pridigo. Razodel je med drugim tudi te ovetke z vrta jezuitskega naziranja: »Kdor se zoperstavi papežu, vzame hud konec; kajti mi vidimo, da je božja previdnost pustila kralja Vitoria Emanuela I., onega, kije bil prvi vladar v Rimu, umreti kakor prasca; kdo drugi kakor Bog je oborožil roko, koja je kralja Umberta ustrelila? In bodčnost bode pokazala, kak konec bode vzel sedanji italijanski kralj, on, ki obdržuje sveto mesto kot lastnino, mesto da bi je dal papežu in cerkvi nazaj. — No, g. dr. Žitnik, li ne posvečuje namen sredstev? Povejte!

— Dva bratca... smo si mislili, ko smo prebrali značilno pojasnilo dolnjevškega župana g. Ig. Merharja o katoliškem delovanju katoliškega kapelana g. Fr. Žužka v ondotnem konsumnem društvu. Dasi je ta vodil to društvo na pristni katoliški podlagi, vendar je jelo na vseh koncih pokati in vsak sebi lezti, kakor hitro je g. Fr. Žužek odnesel pete v Št. Vid nad Ljubljano. V Dolenji vasi so ostale zdražbe, sovraštvo med sosedi in izgube. Račun pa bode moral poravnati naš ubogi kmet, kije tako neumen, da si »za gospoda« da žep obrniti. — Svoj talent za gospodarsko organizacijo lahko gosp. Fr. Žužek poskusi sedaj v Št. Vidu. Tu ima še dobrega bratca Toneta, ki čuti v sebi veliko moči na katoliški podlagi in kaj malo porajta na to, da svet ne vprašuje po podlagi nego po zmčnostih. Povedali smo že, kako bi ta Tone rad na katoliški podlagi organiziral čitalnico tako, da bi bila popolnoma pod farovsko komando. Da se pa ne bo kdo preveč zanesel na njegov organizatorični talent, moramo povedati, še neko drugo Tonetovo delo, ki očitno nima božjega blagoslova. — Pred nekakimi 16 leti se je pod Tonetovim vodstvom in odločilnim vplivom začela v Št. Vidu zidati hiša (takozvano Društvo), v kateri naj bi imelo »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov« svoj dom. Tone je obetal od te hiše ljudem zlate čase. In res jih je pregovoril, da se za njo darovali v delu, blagu in denarju 6000—8000 gld. Kranjska hranilnica ima baje na njej vknjiženih 6000 gld. Tone sam pa 5000 gld. A zgrajena je ta hiša tako, da danes ne da za njo nihče 10000 gld. Vrata in okna se zapirajo tako, da se mora človek sredi dvorane za klobuk držati, če zunaj burja brije in še celo zid je v gorenjih prostorih ves razpokan. »Katoliško društvo rok. pomočnikov« je imelo nalogo prirejati razne veselice in s prebitki teh veselice plačevati obresti od dolga, ki je na hiši. Toda mladeniči (katerih itak ni veliko), so izprevideli, da ne delajo drugega nego tlako. Zato so se pa jeli nekaj upirati. In kakor se po Št. Vidu govori, bo Tone hišo nase prepisal. Ljudje pa se bodo za svoje delo, svoje blagostanje in svoj denar — lepo pod nosom obrisali! — Taka je pri nas organizacija na katoliški podlagi. No zdaj naj pa Tone in France skupaj poskusita svojo srečo v gonji na groše našega ubogega kmeta, bo vsaj ljudstvo občudovalo ta ljubezniva bratca!

— Klerikalni junak. V »Sošč« čitamo: »Primorski List« ima strašno imenitno »glavo«. Neki ljudje s tujimi obrazi, tujo nošo, v neki tuji pokrajini so zbrani okoli čitalca lista. Spodaj blizu roba pa je podpis: I. Gosar v Gorici. Ta Gosar je tisto sliko le naročil, potem pa vrezal pod tiste »vile« na klišeu svoje ime. Mi smo to že povedali, ali v kljub temu izhaja »poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem« še vedno s tem sleparstvom v svet, ki sodi, da tisto imenitno glavo je posadil na telo »Prismo-jenčku« akademični slikar I. Gosar kot svoje delo. Ta mož je igral pri »Prim. Listu« svoj čas veliko vlogo kot upravitelj lista. Duhovniki se ga, kakor stoji v nekem njegovem pismu, kar na rokah nosili. In ker se je čutil tako varnega, si je bil dovolil tudi ta »špas«, da je poslal svoj čas fotografijo nekega dušnega pastirja v svet, da so naredili klišé, v kateri je bil potem prav nerodno vrezal svoje ime, katero naj bi kazalo pravega

proizvajalca. Ko mu pa ni dišalo več v Gorici, je šel na Štajersko, in ko mu tudi tam ni več dopadlo, je stopil v Zagreb, odkoder je sedaj prišel med svet glas, da je bil »vrezal« na neko menico, glasečo na 1164 svetlih kronic, ali to pot ne svoje ime, marveč imena drugih, tako g. Janka Barleta, kanonika dr. Suka itd., in sicer brez dovoljenja in brez vednosti njih. Tako ponarejeno menico je prezentiral zagrebški ljudski banki, katera ga je sedaj, ko je prišla sleparstvu na sled, naznanila sodnji. In tako so klerikalci bogatejši za en škandal.

— **Farške laži.** Na notico »Krišćanske laži« v št. 50 z dne 1. t. m. smo dobili obilnatni popravek, ki se glasi: 1. Ni res, da sem moža, ki je prosil posojilo iz posojilnice, odgnal z ošabnimi besedami; res je pa, da dam posojilo vsakemu, komur je posojilnični odbor dovolil. 2. Ni res, da je bil neki drugi dolžan posojilnici malo svoto; res je pa, da je isti dolžan veliko svoto; res je tudi, da sem mu pisal, da jo mora v mesecu poravnati, ker tako je odbor sklenil. 3. Ni res, da mi je neki drugi odpisal, da mi je postal krščanski nos dolg; res je pa, da nisem še nikoli takega pisma sprejel. V Renčah pri Gorici, 5. marca 1902. Josip Pavletič, župnik. — Čudak, ta-le župnik! Čudak ali pa malo preveč predrzen farbar! Res je, gospod župnik, da ste odgnali delavca Jožefa Vičiča, ki je prosil posojila, z ošabnimi besedami, češ, on je socialni demokrat; res je, da ima mož vsled tega Vašega postopanja škode nad 18 gld. Če je bila svota, katero ste nakrat v enem mesecu zahtevali od delavca nazaj, majhna ali velika, — to je relativno. Res je pa, da ste jo zahtevali vsled tega, ker je mož socialni demokrat, da ste mu toraj škodovali vsled političnega nasprotstva; in res je, da ste še na pismu, v katerem ste delavcu to naznanili, napisali »podpredsednik socialnih demokratov«, akoravno ni mož v nobenem političnem društvu, in da ste s tem hoteli le namigniti, zakaj mu odpoveste posojilo. Ta delavec Vezentin Vam je pa tudi res pisal odgovor in če bi se takrat v zrcalo pogledali, bi videli, da je postal Vaš krščanski nos res dolg! Res je, da ste odgnali nekega delavca, ki je prišel po odpust k Vam, precej pri vratih z besedami: »Marš ven! In res je še mnogo stvari, katere Vam bomo pri priliki povedali, da se boste skrili, in da ne boste nikoli več napisali takega popravka, Vi — božji namestnik Jože Pavletič!

— **Nova izvirna narodna igra.** Vspehi, katere sta dosegla prvi slovenski narodni igri s petjem »Rokovnjači« in »Deseti brata«, so našim pisateljem kažipot k novim vspehom. Naše narodno življenje, veselje in trpljenje našega preprostega naroda s svojo originalno govorico in s svojimi posebnostmi, ugaja našemu občinstvu najbolj. Smeh in žalost, komika in tragedija, poviti v zanimivo sliko slovenskega življenja, hoče videti naše ljudstvo tudi na odru. In kakor prepeva naš narod vedno rad, tako naj zvené tudi v gledališču ljube naše narodne popevke! Gotovo ni to višek dramske umetnosti, ali da so te igre pravi začetek nje, kažejo predstave naših dveh narodnih iger vse križem slovenske domovine. Z modernimi, internacionalnimi dramami brez narodnega duha in brez slovanskih značajev se ni doseglo pri nas ničesar. Dotični pisatelji so začeli zidati dramatično stavbo z dimnikom, zato pa se jim je vselej porušila. Radi tega nas veseli, da je krenil tudi nadarjeni slovenski pesnik, pisatelj in kritik, g. Fr. S. Finžgar na — za sedaj! — edino uspešno in koristno pot ter je napisal za naš oder pristno slovensko dramo »Divji lovec«, ki se vrši v gorenjskem ozračju, med gorenjskimi grčami. Dejanje se godi okoli leta 1848. v slovenski vasi. Na Laškem divja vojna in cesarju je treba novih bojevnikov. Rekrute pa so takrat lovili in siloma odvajali pod puško. Le mladeniči, ki so bili posestniki zemlje, so bili vojaščine prosti. Dogodilo se je tako seveda mnogo sleparstev, ker je bil marsikak mladenič le po imenu posestnik. Režeži in od županov »rihtarjev« preganjani pa so morali na bojišče. Ta in oni je ušel, se skrivati leta in leta po gorah, kjer so ga lovili beriči, in kjer se je preživljal kot divji lovec z divjačino ter z darovi prijateljev. Finžgar je spisal svojo dramo v

pristni kmetijski gorenjščini, postavil na oder domače tipe ter tudi slovenski original, ki je še nedavno s svojim »hudičem« v želodcu zabaval sovaščane. Al. Sachs je nabral nekaj prikupnih narodnih popevk, jih harmoniziral ter pridelal Finžgarjevi igri. Glavne vloge v tej drami imajo g. Deyl (kočarski sin, begunec in divji lovec), gospod Dragutinović (»rihtar«), g. Verovšek (Tone) in gđ. Rückova (Majda).

— **Slovensko gledališče.** Včeraj popoldne so se predstavljali osemnajstič na ljubljanskem odru »Rokovnjači«. Gledališče je bilo prav dobro obiskano vzlic krasnemu vremenu. Zvečer se je ponavljala Rossinijeva opera »Tella« pri dobro obiskanem gledališču. V obče je bila tudi ta repriza zadovoljiva, a pelo se je nekoliko nedeljsko. Tisti slavni moški zbor 2. finala, kjer se je povzpela genij Rossinijev najvišje, veliko Tellovo prisego, katero ponavlja mogočni »triplechor« stavek za stavkom, to najlepše zborovo točko v »Telli« bi bili včeraj, žal, skoro — »zvrnili«. Sicer pa se je prav lepo igralo, tako da so bili s celotnim utisom tega večera lahko zadovoljni tudi vnani gostje. G. Urich ni bil najboljšje disponiran, a pel je zadovoljivo in igral prav premisljeno. Njegove manire v petju pa se menda ne navadimo. Najbolj je gotovo ugajal g. Olszewski kot Arnold. Poje temperamentno, lepo igra, vspeh mu je vedno uspešen. Pohvalno moram omeniti zopet tudi vse druge soliste, zlasti dame Noëmi Romanovo in Ševčíkovo. J. C. O.

— **V korist družbe sv. Cirila in Metoda.** Za veliko veselico, ki jo priredita srednjemestna in šentpeterska podružnica dne 19. t. m. v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu«, je renomiran pisatelj spisal posebno igro, ki se kot noviteta pri ti priliki uprizoni in ki gotovo vzbudi največjo pozornost. Uloge so v najboljših rokah. Igra ima posebnosti, ki bodo vsakogar živo interesirale.

— **Javno predavanje.** Včeraj je v »Mestnem domu« predaval g. dr. Zajec o jetiki. Predavanje se bo nadaljevalo.

— **Vilharjev kip.** V kratkem času preseneti akademični kipar, gospod Repič slovensko javnost s krasnim umetniškim delom. Povečani dopisni kip pesnika Vilharja, ki ga je izdelal za Postojino, je namreč že vlit in ga le še rezbar spopolnjuje. Umetniku so pri delu služile tri slabe slike pokojnega, a ravnal se je najbolj po oni, ki ga predstavlja kot očeta, sedečega sredi družine. Kip je vsestransko popoln! Vilharjevi sorodniki, katerim je gospod Repič poslal sliko originala, so se mu prav iskreno zahvalili, osobito za to, ker je podobnost tako dobro pogodil. Delo bode razstavljeno meseca maja ali junija v Ljubljani, kjer se bode lahko vsakdo divil nad redko domačo umetnostjo!

— **Nesreča in tatvina.** V Sadinjavasi pri slovečih Dobrunjah sta 6. t. m. 69letni posestnik Štefan Keber in njegova dekla Neža Pojc skupaj pijančevala. Neža je šla ob 10. zvečer domov, Keber pa ji je nekoliko nadelan sledil uro pozneje. Domov pa Keber do jutra ni prišel. Neža ga je šla zjutraj iskat in ga našla mrtvega v nekem potoku. Vzela mu je ključ iz žepa, spravila v hiši skupaj, kar je bilo porablljivo, tudi 180 K denarja in hranilnično knjižnico za 1800 K ter šele potem naznanila Kebrovo smrt. Orožniki so Nežo prijeli in jo izročili sodišču.

— **Zatvorjena šola.** V Zatičini pri Št. Vidu je šola letos že vdrugič zatvorjena radi vratinke in škrlatinke. Dokaj šolskih otrok postalo je že žrtev nalezljive bolezni in ponavljajo se žal še vedno novi slučajji. Vzroki teh žalostnih dejstev so v Zatičini lahko vsakomur dovolj jasni, če jih le razumeti hoče. Uboga mladina se trpinči leto za letom v zaduhlih, vlažnih prostorih v najem dane hiše, kateri so preje za jetnišnico kakor učilnico porabni. Nočemo se za sedaj spuščati v podrobno razpravo, pač pa naj bi bile te kratke vrstice merodajnim faktorjem v resen opomin, da se prej ko mogoče potrebno ukrene glede zgradbe novega šolskega poslopja.

— **Sreča v nesreči.** V nedeljo dne 9. t. m. popoldne pokopavali so v Trnovem pri Ilirski Bistrici obče priljubljeno soprogo gospoda Andreja Žnidaršiča. Ravno, ko so rakvo položili v grob, podere

se velik zid na pogrebce. Ti so preplašeni zbežali na vse strani, dekanu dr. Kržišniku pa ni drugega ostalo, kakor skočiti v grob na rakvo, ker je bilo mnogo ljudi na zidu, so tudi ti držali s kamnom vred v nižino. Res sreča, da ni veliko kamenje nobenega pobilo; le nekemu dekletu je kamenje strlo palec na roki.

— **Iz Mozirja.** Stara prijaznost in postrežljivost — kakršne smo bili od vselej vajeni, se je zopet vrnila na mozirsko pošto, odkar je kopita pobrala ošabna, nevljudna, osorna nemčurka H..., ter prijazna in postrežljiva slov. gospodična zasedla njen prostor. Poštno ravnateljstvo pa se prosi o tej priliki, da nam zana prejs takimi nevažnimi individui prizaneša, — ker to oholo, domišljavo stvar ni najel g. poštar sam, nego jo je poslalo poštno ravnateljstvo.

— **Iz Pilštanja** se nam piše: Že v pretečenem letu se je pisalo o naši kmetijski zadrugi, kako da hira. Čakali smo cele dve leti in zdaj teče že tretje leto, a ni ne seje, ne računa. Ko se je ta zadruga osnovala, imel je naš Marko govor o razvoju zadruga, ter je rekel med drugim: »To ne gre tako naglo, ampak lepo počasi, saj se tudi malo dete najprej povije in v zibelko dene, potem se še le razvije v velikega človeka.« No nam udom se naše dete — zadruga — že res smili, ker že tri leta leži povito v zibeli in spi, morda celo umira, ker nima skrbnega očeta. Toda mi bodemo tega lenega očeta malce podregali, da naj vsaj deteta previdi s končnim računom, da bode lahko mirno umrl. Mi hočemo svoj denar! Oče — načelnik — briga se le za korist svojih pristašev, za kmeta pa prav nič, torej se bodemo mi sami za se brigali in to — brez Markota!

— **Afera Wallburg.** Preiskovalni sodnik v tej zadevi, svetnik dr. Travnar, je šel danes na Dunaj, da zasliši nekaj prič v tej zadevi.

— **Na mesečni semenj,** dne 8. marca t. l. je bilo prignanih 1479 konj in volov; 297 krav in 73 telet. Skupaj 1849 glav. Kupčija je bila dokaj živahna, ker je došlo razun kupcev iz Gorice in iz Trsta tudi več kupcev z Moravskega. Slednji so nakupili več vagonov volov, posebno plemenska živina se je jako dobro prodajala.

— **Z nožem sunjen** je bil včeraj zvečer v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah delavec Franc Debevc. Nadlegoval in zmerjal je goste, vsled česar so ga posadili na cesto. Nekdo ga je tudi sunil v glavo in v ramo. Poškodba je lahka.

— **Izgubljene reči.** Včeraj zvečer je bila na potu od gostilne pri Alešu do ruskega carja na Ježici izgubljena srebrna verižica z raznimi priveski. Odda naj se pri uradnem slugi v tobačni tovarni.

— **Najdene stvari.** Neka gospa je našla denarnico, ki je last neke Helene Blauc, koje adrese ne vemo. Prosimo, da se dotična, ki je izgubila denarnico, zglesi pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«. — Šolska učenka Angela Šmon je našla v Prešernovih ulicah obesek v podobi pajka z dragoceni kamni, vreden 500 K. Obesek je oddala policiji, kjer je dobila od izgubiteljice 25 kron nagrade. — V Lasnikovi prodajalnici je bila najdena hranilnična knjižica kranjske hranilnice. — Delavec Franc Moric je našel v Lattermanovem drevoredu zlat prstan s črkama I. D.

— **Najnovejše novice.** Vltava plovna. Praško društvo arhitektov in inženjerjev se bavi z načrtom, napraviti Vltavo plovno skozi Prago. — Mojestrovo ženo umoril. 19letni ključarski pomočnik na Dunaju K. Daniček je ustrelil ženo svojega gospodarja Wranka, ker ni hotela slušati njegovih ljubezenskih ponudb. — V verige uklenjeni ropar ušel. Porotno sodišče v Kolomeji je obsodilo nedavno roparskega morilca J. Letkyja na vislice. Potem so ga imeli v verige ukovanega v ječi, a v ključ temu je ušel in sicer z verigami vred. — Zaradi nabiranja za vrešenske žrtve je kaznoval v neki vasi na Pruskem obč. predstojnik 61 oseb po 5 mark. — Afriški preiskovalec kapitan Casati je umrl. — Nesreča na železnici. Na severno-ameriški progi Galveston — San Antonio je sdrknil vlak s tira. Pri tem

je nastal še požar, pri čemer je poginilo 17 oseb.

* **57 parov dvojčkov.** V St. Louis v Sev. Ameriki živi neka rodbina, v kateri se rodé sami dvojčki. Suzana Pennekova, 21letna, je ravno rodila tretje dvojčke. Mati Pennekova je rodila 6 parov dvojčkov, njena sestra jih je imela 9 parov in soproge Pennekovih bratov so imele vkup 39 parov dvojčkov. Vseh dvojčkov v rodbini se je že rodilo 57 parov. Gospa Suzana je imela 20 bratov in 2 sestre.

Društva.

— **„Splošno slovensko žensko društvo“** je imelo včeraj »čaj«, pri katerem je predavala gospa M. Govekarjeva o »Uspehih boja za enakopravnost ženstva, in sicer v šolah in v socialnem življenju.« Predavanje je bilo jako zanimivo in temeljito ter je gospa predavateljica žela obilo, v polni meri zasluženega priznanja.

— **Streliški klub „Triglav“** ima jutri, v torek zvečer ob 8. uri v gostilni pri »Zajcu« v prvi sobi na levo prijateljski sestanek, h kateremu se uljudno vabijo vsi člani kluba.

— **Celjsko pevsko društvo,** ki je uprizorilo z najlepšim vspehom že »Desetega brata«, je priredilo včeraj tudi predstavo »Rokovnjačev«. Elegantna dvorana »Narodnega doma« z okusnimi balkoni in lepo galerijo je bila natlačeno polna najfinjšega občinstva in preprostega naroda iz vse Spodnje Štajerske. Igralo se je splošno izvrstno, animirano in z vidnim veseljem. Celjski diletantje se smejo pokazati tudi pred ostrimi kritiki. Glavno zaslugo za vprizoritev ima zopet agilni g. R. Salmič, ki je igral Mozola z bravuro ter žel najvišarnejše priznanje. Tudi kot pevec se je odlikoval. Igro, tudi za velike odre težavno, je skrbno in lepo priredil ter točno režiral. Prav dober je bil tudi Nande (gosp. Špindler), zanimiv tip je ustvaril g. dr. Karlovšek (Rajtguzen), ljubka Manica je bila gđ. Sernčeva, zala Nona lepega glasu gđ. Vrečarjeva in simpatična gospa Poljakova (gospa dr. Karlovškova). A tudi drugi so se potrudili za svoje vloge, ter so bili ensemble-prizori prav dovršeni. Veliko veselja in zasluženega odobravanja so izzvali živahni mladi vojački (dečki in deklice), ki so morali svojo koračnico ponoviti. Gospod Korun je z energijo in okusom vodil petje in orkester.

— **Občni zbor** bode imela moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Maribor in okolico prihodnji četrtek, dne 13. t. m. v mariborskem »Narodnem domu«, in sicer v mali dvorani; začetek točno ob 8. uri zvečer. Kakor vsako leto bode gotovo tudi letos občni zbor zelo mnogobrojno obiskan od požrtvovalnih udov obeh prav delavnih podružnic.

— **„Slovensko pevsko društvo“ v Trstu** priredi v nedeljo, dne 16. marca t. l. veliki jubilejni koncert v gledališču »Armonia« v proslavo 25letnega delovanja pevovodje g. Srečka Bartela. Pri koncertu sodeluje popolni vojaški orkester ces. in kr. pešpolka Freiherr von Waldstätten št. 97 pod osebnim vodstvom kapelnika g. Ivana Holuba. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. marca. Slovensko pevsko društvo je v soboto s sijajnim koncertom praznovalo svojo štiridesetletnico. Koncerta so se udeležili tudi minister Rezek in različni češki in jugoslovanski poslanci.

Dunaj 10. marca. Ministrski predsednik Körber se je povrnil iz Budimpešte. Transakcija med dunajsko in peštansko vlado se bo nadaljevala o Velikinoči in pride takrat Szell semkaj.

Dunaj 10. marca. Nekateri tukajšnji listi poročajo, da pride ruski car Nikolaj tekom letošnjega leta na Dunaj. Listi, katerim pa se mora prepustiti vsa odgovornost za njih poročila, pravijo, da je nadvojvoda Fran Ferdinand že osebno povabil carja in da je tudi že odšlo formalno povabilo diplomatskim potom. O tem, da se cesar vabilu odzove, baje ni dvomiti, vendar se čas obiska določi šele po Loubetovem potovanju na Rusko. Ako se obistini carjev obisk, prišel bi car najprej v Pešto in potem na Dunaj in bi se v obeh mestih mudil nekaj dni.

Sarajevo 10. marca. V Banjaloki je imel biti obešen kmet Bogdan. Ravno ko so ga vlekli k vešalom, je došlo brzojavno naznanilo, da je cesar obsojenca pomilostil.

Svilene bluze po 2-35 gld.

in višje — 4 m — kakor tudi „Henneberg-svila“ v črni, beli in pisani barvi od 60 kr. do 1406 gld. 30 meter. Vsakomur franco in s plačano carino dostavljeno na dom. Vzorci se dopolnjuje tako. V Švicco dvojna poštnina.

G. Henneberg (Seiden-Fabrikant) Zürich.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 81. Dr. pr. 1190.

V torek, dne 11. marca 1902.
Izvirna slovenska igra.
Prvič:
Divji lovec.

Narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Spisal F. S. Finžgar, pevske točke priredil Al. Sachs. Režiser Anton Verovšek. Kapelnik Andro Mitrovič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7³⁰. uri. — Konec ob 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.
Prihodnja predstava bo v četrtek, 13. marca.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. marca: Juvencij Hudnik, sprevodnik sin, 13 mes., Marija Terezija cesta št. 10, vnetje soplnih organov.
Dne 8. marca: Uršula Ceglar, delavka, 64 let, Linhartove ulice št. 8, pljučnica. — Josip Perc, sprevodnikov sin, 11 dni, Linhartove ulice št. 3, zaprtje ust novorojenca.

V deželni bolnici:
Dne 4. marca: Ivan Belcjan, krovec, 72 let, ostarelost.
Dne 6. marca: Marija Černe, delavka, 48 let, naduha.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
8.	9. zvečer	728.2	6.7	p. m. svz.	jasno	0.0 mm.
9.	7. zjutraj	724.4	1.2	sl. svzhod	pol. oblač.	0.0 mm.
	2. popol.	722.6	8.9	sr. zahod	oblačno	0.0 mm.
10.	9. zvečer	720.4	5.4	sr. jzhod	del. oblač.	0.0 mm.
	7. zjutraj	723.3	4.6	sl. jzhod	jasno	0.0 mm.
	2. popol.	724.8	9.7	m. sszh.	pol. oblač.	0.0 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 6-2° in 5-2°, normale: 2-4° in 2-5°.

Dunajska borza

dne 10. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.55
Skupni državni dolg v srebru	101.35
Avstrijska zlata renta	120.85
Avstrijska krona renta 4%	99.10
Ogrska zlata renta 4%	120.10
Ogrska krona renta 4%	97.35
Avstro-ogrsko bančne delnice	1634.—
Kreditne delnice	692.25
London vista	240.10
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.25
20 mark	23.45
20 frankov	19.10
Italijanski bankovci	93.25
C. kr. cekini	11.33

Adolf Gustav in Karol Mulley naznanjata v svojem kakor tudi v imenu ostalih sorodnikov tužno vest, da je njihova iskreno ljubljena, nepozabna mati, gospa

Leopoldina Mulley
c. kr. okrajnega sodnika vdova in posestnica

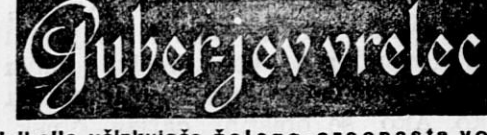
dne 9. marca popoldne ob 1. uri. previdena s svetotajstvi za umirajočo, v 83. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek dne 11. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. mae zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. (587)

Vrhnika, dne 9. marca 1902.

Spretni krojaški pomočniki
za veliko in malo delo sprejmejo se takoj (572-2)
pri tvrdki
M. Kunc v Ljubljani.

Guberjev vrelec (131-5)

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Dva trgovska učenca

poštenih starišev, s dobrimi šolskimi spričevali, se sprejmeta v dobre trgovske hiše, eden v Ljubljani, drugi na deželi.

Ponudbe sprejme upravnništvo »Slov. Naroda«.
(415-2)

Proda se ali v najem odda hiša s posestvom
na glavnem trgu v Radovljici
— pod jako ugodnimi pogoji. —
V hiši je gostilna, mesarija in pekarija. — Naslov pove upravnništvo »Slov. Naroda«.
(574-2)

Geschäftszahl: Firm. 11/2. Eins. 1-2/1.
Änderungen und Zusätze zu bereits eingetragenen Einzel- und Gesellschafts-firmen.

Eingetragen wurde im Register für Einzel-firmen:
Gurkfeld, Heinrich Stanzer vorm. Simon Schark, Gemischtwarenhandlung in Gurkfeld. — Ausgetreten: Heinrich Stanzer. Nunmehrige Allein-Inhaberin: Maria Stanzer, welche fertigen wird: „Heinrich Stanzer“.
Datum der Eintragung: 1. März 1902.

K. k. Kreis- als Handelsgericht in Rudolfsdorf,
Abtheilung I., am 28. Februar 1902.

(Izpremembe in dostavki k že vpisanim posameznim in zadržnim tvrdkam: Vpisan je bil v register za posamezne tvrdke Krško, Henrik Stanzer, prej Simon Schark, trgovina z mešanim blagom v Krškem. Izstopil je: Henrik Stanzer. Sedanja samolastnica je Marija Stanzer, ki bo podpisovala: „Henrik Stanzer“. Vpisano: 1. marca 1902. C. kr. okrajno kot trgovsko sodišče v Novem mestu. Oddelek I., dne 28. februarja 1902.)

Štev. 8821.

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta z dne 13. februarja t. l. izvrševala se bode naprava jednega dela lesene oporne ceste na Gruberjevi cesti. Ker se bode delo dne 10. t. m. pričelo, podpisani mestni magistrat s tem javno naznanja, da bode promet na Gruberjevi cesti ob posestvu Rozalije Mehletove in L. Šarca v dolžini 40 m od navedenega dne počenši do konca meseca marca t. l. zaprt.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 5. marca 1902.

Št. 6.078.

Razglas.

V smislu deželne zakona s 17. dne junija 1870., št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene ne vrtili, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesov in jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodei pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca. Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje do 15. maja.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje ne smejo pustiti v tém stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morejo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdni robéh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrci), pri oranji ali kopanju zemlje precej za plugom, z motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron in če bi se te ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1902.

Župan: **Ivan Hribar.**

Velikanska

izbera najfinejših gosposkih in deških oblek, površnikov, športnih sukenj, havelokov itd., kakor tudi vele-elegantnih oblek za dame in deklice, kakor: jopic, paletotov, celih kostimov in posameznih kril, plaščev in ovratnikov za čuda nizke tovarniške cene samo v

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.
Naročila po meri izvrše se na Dunaji točno, fino in jako cenó.

Plačuje se Blago na izbero razpošilja se na vse strani brez poštnega povzetja. **na obroke!**

Z velespoštovanjem
(545-3)
Oroslav Bernatović.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga des Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des Selthal v Aussee, Solnograd, des Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selthal v Solnograd, Inomost, des Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, des Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marjine vate, Heb, Franzosove vate, Karlove vate, Prago, (direktni vos I. in II. razreda), Lipako, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri sveder osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m sjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m sveder. Prihod v Ljubljano jut. kol. Proga iz Trbiž. Ob 3. uri 25 m sjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m sjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m sveder osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m sjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m sveder. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m sjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m sveder, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m sjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m sveder in ob 9 uri 55 m sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

(755-2)

Belo vezenje

se sprejme. (582)
Križevniške ulice št. 12, visoko pritičje.

Nemeblovano sobo

ali sobo s kuhinjo išče samostojna gospodična od 6. t. m. nadalje.

Oglasila sprejema upravnništvo »Slov. Naroda«.
(582-2)

Blagajničarica

za trgovino z mešanim blagom
— se sprejme. —

Kje? pove upravnništvo »Slovenskega Naroda«.
(587-2)

Na Gradu se dá njiva v najem.

Poizve se v glavni zalogi tobaka v Ljubljani.
(581-3)

Mlad gospod išče s 1. aprilom t. l.

meblovano mesečno sobo

s separatnim vhodom. Želi se bolj na periferiji mesta.

Ponudbe pod šifro „Milanov“ poste restante Ljubljana.
(540-3)

Gospod

se sprejme na hrano in stanovanje na Kongresnem trgu št. 6, I. nadstropje za vodo.

Nova hiša

z nekoliko posestva, pripravna za vsako obrt, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji

na prodaj. (522-4)
Več pri upravnistvu »Slov. Naroda«.

Dobro ohranjeno kolo „Dürkopp“ se takoj prav ceno proda.
Kje? pove upravnništvo „Slov. Nar.“. (583)

Dva brata

mlada in dobro situirana

iščeta

znanja z olikanima gospicama v svrhu ženitve. Premožanje nepotrebno.

Pisma s priloženo sliko in adresno (molčečnost zjamčena) do 17. t. m. pod naslovom: „17 sreča“ poste restante, Ljubljana.
(578-1)

Tvrdba
Ivan Perdan v Ljubljani

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih poljskih in vrtnih semen po najnižji ceni ter jamči za njih kaljivost. (588-1)

Danes

tamburaški koncert

v kavarni „Austria“.
Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
(585) **Žrvarič, kavarnar.**

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.